

SpiNeT

Postbus 48, 6590 AA Gennepe
secretariaat-cssp@missie-geest.nl
www.missie-geest.nl
IBAN NL72RABO0116166444
BIC RABONL2U

SPIRITIJS NEDERLANDS TIJDSCHRIFT

Jaargang 74 no. 10

december 2019

*Dit Kind,
Gods leven zelf
door engelen ons aangereikt
als teken van nieuw leven,
als boodschap van Gods liefde
ons vandaag in handen gegeven*

*Namens het Provinciaal Bestuur en de Gemeente
van de Congregatie van de H. Geest wensen wij U een
Zalig Kerstfeest en een Gelukkig en Voorspoedig 2020*

KERSTMIS:

een kerkelijk en seculier feest

Kerstmis is een van de belangrijkste kerkelijke feesten, dat wereldwijd gevierd wordt. We vieren dan de geboorte van Jezus, wat ook de incarnatie genoemd wordt. Gods Woord is mens geworden en woont onder ons: "Emmanuel, God met ons." Hij is het licht van de wereld, een licht voor hen die wandelen in het donker van de nacht en dat de duisternis van ons hart verdrijft. Kerstmis is niet alleen een kerkelijk feest, ook door vele niet christelijke mensen wordt het gevierd. Voor heel veel mensen betekent het een vrije dag, omdat overheidsorganisaties, scholen, kantoren en andere instellingen zijn gesloten.

Kerstmis in Nederland.

De voorbereidingen op het kerstfeest beginnen ruim van tevoren. Straten en huizen worden versierd met lichtjes, met kerstbomen, kerststerren en andere decoratieve dingen. In de kerken worden eveneens kerstbomen geplaatst en een grote kerststal gezet. De winkelcentra en stations zijn vol met winkelende mensen, in de straten klinken kerstliederen, wordt er muziek gemaakt en worden er concerten gehouden.

Het Nederlands kerstfeest is vergelijkbaar met dat in de andere westerse, overwegend christelijke landen. Het is een vreugdevol feest en van grote betekenis voor de christelijke gemeenschap.

Veel mensen gaan op Kerstavond naar de nachtmis of op eerste Kerstdag naar de kerk. Het wordt gevierd met groot geloof en vreugde. Ook de christenen van andere kerkgenootschappen komen met kerstmis samen om tot God te bidden en te vragen om zegen en bescherming, voorspoed en geluk, en om God te danken voor de gave van zijn Zoon, Jezus Christus. Samen zingen ze kerstliederen, prijzen Jezus, de pasgeboren koning, redder en verlosser van de wereld en vragen Hem om vergeving van hun zonden.

De kerstdagen worden veelal in de familiekring doorgebracht en gevierd, soms zijn daar ook vrienden en bekenden bij. Maar het is toch vooral een feest van het gezin en van de familie, die samenkomen om gezellig met elkaar te eten en te drinken. In sommige gezinnen geeft men elkaar cadeautjes en worden met de kinderen kerstliederen gezongen, kerstverhalen voorgelezen of naar een mooie film gekeken. Bij het traditioneel Nederlands kerstfeest horen speciale gerechten, zoals Kerststol en Kerstbrood. Ook houden Nederlanders ervan op een van deze dagen te gourmetten. Wat uniek is in Nederland, is het feit dat het kerstfeest op twee dagen gevierd wordt, op 25 en 26 december.

In de oostelijke provincies van Nederland leeft bij boeren nog een oude traditie om op lange hoorns te blazen, die gemaakt zijn van het hout van oudere bomen. Elke dag blazen ze bij het ochtendgloren op de hoorns, terwijl ze boven een bron staan, om de komst van Christus aan te kondigen. Deze gewoonte begint op de vierde zondag in de advent en gaat door tot kerstavond.

Kerstmis markeert niet alleen de geboorte van Jezus Christus, maar markeert ook verandering, het begin van een nieuwe manier van leven. Op het moment van Jezus geboorte bestond er in die samenleving veel wat niet goed ging, was er hebzucht, haat, bijgeloof, geweld en

onwetendheid. Jezus redde de mensen niet alleen van hun zonden en zorgen, Hij leerde hen ook een nieuwe manier van leven, een leven in harmonie met elkaar, in vrede en gerechtigheid. Hij, het licht van de wereld, zal het duister van ons leven doen verdwijnen, om zelf een lichtpuntje te worden voor anderen. Daarom verwelkomen wij met Kerstmis Jezus, onze redder en leidsman. Kerstmis leert ons geluk en vreugde te verspreiden en altijd iedereen te helpen, vooral de behoeftigen.

Als we dit feest van Jezus' geboorte vieren en wij ons zijn grote werken van liefde, genade en respect herinneren, dan mogen we samen met onze families en vrienden, de armen en de rijken, de ouderen en de jongeren Kerstmis vieren met vreugde, enthousiasme en blijdschap. Dat we Zijn boodschap van vrede, liefde en vergeving doorgeven. Fijne Kerst allemaal.

Cyril Inam CSSp

Medestanders: De toekomst in een notendop

De medestanders werken al jaren met een jaarthema. Dit jaar werd het thema "toekomst" gekozen. Onderstaand een verslag van drie van onze activiteiten. Mariëlle Beusmans, onze vertegenwoordiger in Europa vertelt over het congres met leken-spiritijnen en geprofeste spiritijnen in Silva, Portugal. Clemens van Kuijk en Annelies Rooijackers gebruikten het jaarthema bij onze meditatieavond in september: "angst voor de toekomst". Op 12 en 13 oktober waren de Medestanders op hun jaarlijks weekend in een klooster. Dit jaar werd voor de derde keer van de gastvrijheid van de Zusters Birgittinessen in Weert genoten. Het programma bestond uit drie perspectieven: de maatschappij, persoonlijk en religieus.

Onze spiritijnse missie – Congres leken-spiritijnen (Mariëlle Beusmans)

Van 25 tot en met 28 april kwamen 30 leken-spiritijnen en geprofeste spiritijnen samen in Silva (Portugal) voor het Europese congres van de leken-spiritijnen. Het thema van dit congres is "onze spirituele missie". Na een terugblik op de periode sinds de laatste Europese bijeenkomst in Dublin waren er presentaties uit de verschillende provincies over wat zij doen en hoe dat in relatie staat tot het thema 'onze spiritijnse missie'. Ook waren er twee inleidingen over het centrale thema.

P. Pedro Fernandes vertelde over zijn werk voor de beweging "Jongeren zonder grenzen". Hij zet zich in om deze jongeren bewust te maken hoe ze een verschil kunnen maken in de wereld. De andere spreker was Fatima Monteiro. In een uitdagende presentatie vertelt zij over haar ideeën over de 'Roeping van de leken'. Het feit dat de Kerk in Europa nu een proces van secularisatie ondergaat, is een kans voor leken om actief nieuwe rollen in de Kerk op zich te nemen. Voor haar betekent 'samen kerk zijn' 'naar de armen gaan'. Dat vergt vaak moed en creativiteit.

Br. Marc Tyrant, die vanuit het Generaal contactpersoon is voor de leken-spiritijnen in de congregatie, legt uit dat er in Europa, Noord en Zuid Amerika en Afrika groepen leken spiritijnen actief zijn. Sinds kort is er een boekje dat richtlijnen geeft aan leken-spiritijnen om

een groep/beweging te vormen in hun provincie. Op zaterdagmiddag hebben we enkele spiritijnse plekken bezocht in de regio. Opnieuw is Mariëlle Beusmans gekozen als coördinator voor de leken-spiritijnen in Europa. Zij wordt in haar werk bijgestaan door Paula uit Portugal en Paul uit Frankrijk.

Angst voor de toekomst: meditatieavond 25 september 2019.

Peinzend over de toekomst vraag je je soms af waar komt, terwijl we het nog nooit zó goed gehad hebben als vandaag, toch die angst voor de toekomst vandaan. Het optimisme van de jaren zestig en zeventig lijkt echt voorbij. Dan vraag je je af of die angst nu terecht of onterecht is. Er zijn redenen te bedenken om somber naar de toekomst te kijken. We leven op té grote voet. De milieuschade is enorm. Denk maar aan het ozongat, de stijging van de temperatuur en van het zeewater, de bosbranden en de CO2 uitstoot. Ook wordt de afstand tussen rijken en armen steeds groter.

In de politiek komt het populisme steeds meer op. We zijn bovendien bang om van alles wat we moeizaam verkregen hebben, weer te gaan verliezen.

Anderen kijken wat positiever naar de toekomst. Wat zijn hun redenen? We leven historisch gezien weer op een scharniermoment, zoals tijdens de verlichting of de industrialisatie. Dat gaat gepaard met grote veranderingen en dat maakt mensen bang. Bovendien is het mensbeeld van de egocentrische, alleen aan zichzelf denkende mens onterecht. Te vaak wordt nog gedacht dat bijvoorbeeld bij de ondergang van de Titanic iedereen werd vertrappt om als eerste in de reddingsboten te kunnen klimmen. Dat blijkt niet waar te zijn. Vrouwen en kinderen mochten als eersten de reddingsboten in. De grote ontwikkelingen op het terrein van ict, technologie en globalisering hebben ook positieve kanten. Maar we moeten ook voortdurend rekening houden met de informatieverschaffing, die nogal eens angst zaait, halve waarheden vertelt, nepnieuws verspreidt en zo bijdraagt aan angstige kijk op de toekomst. Hoe kunnen we dan omgaan met die angst voor de toekomst? In welke richting kunnen we denken, opdat mensen niet nodeloos versomberen?

Martha Nussbaum, een Amerikaanse filosofe, analyseert onze huidige samenleving en geeft richtingen aan waar we heen zouden kunnen gaan. Zij gaat er van uit dat onder veel woedende protesterende mensen angst schuilgaat. Die angst zoekt vervolgens een zondebok. En dat zijn altijd anderen of de ander. Volgens Nussbaum moet een rode lijn in al ons handelen bestaan uit drie grondlijnen. De eerste is om steeds te “doordenken” wat het betekent om mens te zijn. De tweede is om te werken aan een rechtvaardige samenleving. En de derde lijn is gezamenlijk een antwoord te zoeken op de vraag hoe je een goed leven kunt leiden, niet alleen voor jezelf, maar voor iedereen.

Kloosterweekend Birgittinessen Weert

Zaterdagmorgen 12 oktober werd gestart met het thema “samenleving”. Marleen van Casteren heeft een overzicht gemaakt van belangrijke trends in de samenleving: klimaat, globalisering, rol van de multinationals, neoliberalisme als leidend principe, populisme, fake nieuws en technologische vooruitgang.

De conclusie is niet alleen negatief, want we zijn welvarender dan ooit, er is (relatief) weinig armoede, we worden steeds ouder (50% van de meisjesbaby's, die nu worden geboren, worden ouder dan 100 jaar). We kunnen meer ziektes behandelen. Maar we hebben als betrokken burgers ook veel te doen. We praten over fundamentele keuzes en delen verhalen over waarden. Denk aan het belang van circulaire en duurzame aarde, de technologische ontwikkelingen, etnisch ondernemen, moreel leiderschap en rijk en arm (vrijheid en sociale context, democratie en rechtstaat). Deze ochtend wordt ondersteund door liedjes van “Klein Orkest” zoals “Later is al lang begonnen” en “26.000 dagen”.

Klein Orkest - 26000 Dagen

*Kinderen die mogen spelen, in luchtkastelen,
Die bestaan en nooit zullen vergaan
Vroeg of laat gaat zand vervelen,
Moet je daar niet blijven spelen,
Je kunt als je wilt ook opzoek naar de rand
Van de zandbak gaan.*

*Jong zijn dat is uitproberen, leren balanceren,
Blijven staan, vallen verdergaan.
Je kunt volwassen willen lijken,
Alvast naar rijtjeshuizen kijken,
Je kunt als je telt voor hetzelfde geld
Naar 't eind van de wereld gaan.*

Refrein:

*Je hebt zo'n 26 duizend dagen,
Tussen niets en eeuwigheid. Eeuwigheid
Je kunt lachen, je kunt klagen,
Maar elke dag ben je voor eeuwig kwijt.
Je hebt zo'n 26 duizend dagen,
Tussen niets en eeuwigheid. Eeuwigheid
Je kunt lachen, je kunt klagen,
Maar elke dag ben je voor eeuwig kwijt.*

*Volwassen evenwichtig lijken, niks laten blijken,
Nog geen traan, maar twijfel blijft bestaan.
Gelukkig zijn is uit de mode,*

*Zomaar lachen streng verboden,
Je kunt ook, hup, voor de lol nog een keer
Gewoon op je kop gaan staan.*

*Eenmaal oud en grijs geworden, in bejaardenoorden
Van de baan op een zijspoor staan.
Klaverjassend tijd verkwisten,
Laat je niet voortijdig kisten,
Je kunt als je wil ook gewoon zonder pil
Lekker aan 't vrijen slaan.*

Na een heerlijke vegetarische lunch gaan wij 's middags wandelen in drietallen met als doel te praten over onze persoonlijke toekomst. Hiervoor nemen we een spreekwoord/gezegde mee als vertrekpunt.

*Als je niets leert van het verleden, zul je in de toekomst telkens nieuwe lessen krijgen. --
auteur onbekend*

De toekomst hangt af van wat je nu aan het doen bent. --M. Gandhi

Maak van je verleden geen toekomst. --auteur onbekend

*Blijf niet stilstaan bij het verleden, droom niet van de toekomst, maar concentreer je geest op
het huidige moment. --Boeddha*

Daar waar liefde en hoop samenkomt, is toekomst. Milja van Someren.

Het blijft bijzonder dat een gesprek, waarvoor we tijdens het weekend voldoende tijd hebben, altijd weer nieuwe inzichten en standpunten geeft. Na een gezamenlijke borrel en maaltijd bezoeken we de Vespers van de Zusters. In de avond wordt gezamenlijk een film gekeken, die ons de onverwachte kanten van artificiële intelligence laat zien.

De volgende morgen bezoeken we samen de Eucharistie bij de Zusters. Na de koffie geeft Martin van Moorsel het perspectief vanuit de Bijbel over de toekomst met de Bijbeltekst Johannes, 4. Tevens bespreken we een interview van Jacobine Geel met Thomas Halik. Thomas Halik is een Tsjechische Rooms Katholieke priester, filosoof en theoloog. Hij is hoogleraar in Praag en staat bekend als een van de meest toonaangevende Rooms Katholieke denkers. Het interview gaat over zijn boek "Raak de wonden aan". De Tsjechische priester en hoogleraar neemt het verhaal van de ongelovige Thomas als uitgangspunt. Het vraagt moed om de wonden van onze wereld onder ogen te zien en ze aan te raken met geloof, een christelijk geloof dat door die aanraking zelf getekend en gewond raakt.

Marleen Jansen, Medestander

Een uitstapje met het Norbertusbusje naar Knechtsteden

Donderdag 21 november zijn we met het Norbertusbusje op bezoek geweest bij de gemeenschap van de Spiritijnen in Knechtsteden. We mochten daarvoor de hele dag met het busje op stap gaan. Deze keer was het busje dan ook tot de laatste plaats toe bezet (8 personen en de chauffeur). We vertrokken om half tien en waren iets over elf in Knechtsteden, waar pater Jude

Emeka, de overste, ons opwachtte. Hij vertelde ons in het kort iets over de Duitse Spiritijnen en over Knechtsteden zelf. Na het middageten kregen we een rondleiding door pater Heinz Ropertz. Hij vertelde ons, uiteraard in het Duits, wat er allemaal op het terrein te zien is en hoe het vroeger was, toen er nog paters en broeders woonden en priesterstudenten (fraters) van het Groot Seminarie. Het zijn enorm veel gebouwen die nu op een wat andere manier worden gebruikt. Waar vroeger de broeders woonden en werkten en de priesterstudenten hun opleiding kregen, zijn nu scholen gekomen voor de onderbouw en is er een gymnasium bijgebouwd. Een van de ateliers is een museum geworden en er is ook een winkel met souvenirjes. Een ander gebouw is een opleidingsinstituut voor opticiens geworden. De scholieren uit de omgeving worden elke dag met 20 bussen naar Knechtsteden gebracht!

Een basiliek, toegewijd aan Maria Magdalena en aan de apostel Andreas, maakt deel uit van het complex. We hebben dit gotisch bouwwerk uitvoerig bezichtigd met commentaar van pater Heinz en de schilderijen in de apsis en de piëta uit de 14^e eeuw bewonderd. Uiteraard moesten we ook het kerkhof bezichtigen, waar naast confraters ook soldaten liggen begraven, onder wie ook novicen en fraters.

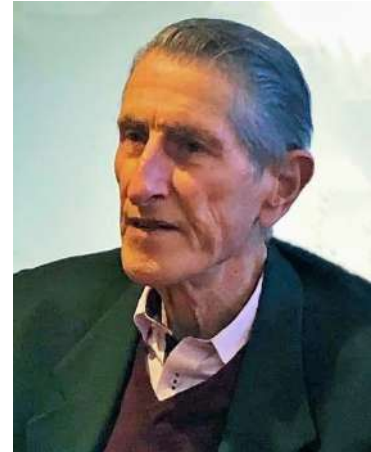
Er is een bibliotheek waar heel oude boeken worden bewaard. Daar hebben we een van de oudste boeken bewonderd dat er werd bewaard en Marian Leideritz en ik hebben even gekeken in het archief van Belinda Peters. Wij kennen haar van eerdere bijeenkomsten van de archivarissen in Chevilly en Dublin. We besloten ons bezoek rond 15.00 uur met een koffietafel in de eetzaal en, na hen hartelijk te hebben bedankt voor de goede ontvangst, nodigden wij hen via pater Jude Emeka uit om ons in Gennep ook een keer een tegenbezoek te brengen. De terugreis duurde wel wat langer dan de heenreis vanwege de drukte van de avondspits, maar de chauffeur gaf waar dat mogelijk was goed gas, zodat we voor het avondeten weer terug waren in Gennep.

Kees Bruin

In Memoriam Pater Toon Gruyters

2 december 1938 – 22 november 2019

Pater Toon Gruyters heeft, na zijn opleiding in Nederland, 46 jaar als missionaris gewerkt in Brazilië. Bij zijn toewijding aan het apostolaat had hij gevraagd om “rechtstreeks” in het apostolaat te mogen werken. Na de eerste jaren als leraar op het kleinseminarie was hij sinds 1969 ook rechtstreeks apostolisch bezig te midden van de armen in Brasilia en werkte aan de vorming van basisgemeenschappen en bijbelgroepen. Vanaf 1988 was hij enige jaren novicemeester. In 1992 deed hij de overstap naar Amazônia, bekend als “de groene hel”. Hij werkte er als herder-pastor, heel betrokken bij de mensen. Lekenvorming was voor hem dé prioriteit in het pastoraat. In 2000 werd Toon lid van het provinciaal team in Nederland. In 2007 ging hij toch weer terug naar Tefe en schreef een boek over de geschiedenis van de Nederlandse Spiritijnen in Brazilië. In 2017 kwam hij vanwege gezondheidsproblemen definitief terug naar Nederland (Gennepe). Na bijna een jaar chemo-behandeling kwam er een einde aan dit mooie en lange missionarisleven. Al was de congregatie zijn passie, hij had ook een sterke band met zijn familie. Wij, spiritijnen, verliezen in Toon een fijne en bekwame medebroeder en zijn familie een geliefde broer, zwager of oom.

Sta op, Afrikanen

Een belangwekkend artikel van Alfons Loogman

Alfons Loogman 1932

Inleiding

Toen ik de missionaire verdiensten van pater Alfons Loogman CSSp (1897-1964) bestudeerde in het kader van de katholieke

pers in Oost-Afrika kwam ik een heel interessant artikel tegen van de hand van hem in het Swahili maandblad *Rafiki Yetu* (Onze Vriend). Dit blad is in november 1925 door hem in Mombasa, Kenia, opgericht en heeft bestaan tot 1964. Loogman is tot 1937 hoofdredacteur van het blad geweest. In dat jaar werd hij overgeplaatst naar het apostolisch vicariaat Bagamoyo in Tanzania. Jammer genoeg zijn er maar weinig exemplaren van het blad bewaard gebleven. In het archief van de Nederlandse spiritijnen in St. Agatha zijn geen nummers van het blad te vinden. Ikzelf heb er twee op de kop getikt in antiquariaten in Nederland en Amerika. In een van die exemplaren vond ik een artikel

dat de moeite waard is om er nadere aandacht aan te besteden vanwege de vooruitziende perceptie van Loogman met betrekking tot het beginnend Afrikaans zelfbewustzijn op politiek gebied.

In deze bijdrage wil ik eerst enige persoonlijke gegevens over Loogman aanreiken. Daarna ga ik dieper in op de betekenis van het bewuste artikel door het te plaatsen in de sociaaleconomische en politieke context van de koloniale maatschappij in de jaren dertig. Tot slot geef ik een vertaling van het gehele artikel uit het Swahili.

Alfons Loogman

Alfons Loogman werd geboren op 15 januari 1897 te Amsterdam in een diep godsdienstige familie. Zijn ouders waren bekeerlingen en zagen vier van hun kinderen onder wie Alfons kiezen voor het religieuze leven. In 1915 voltooide hij met goed gevolg zijn gymnasiale studie aan het St.-Ignatius College van de jezuïeten in zijn geboortestad. Het was zijn vurige wens om naar Afrika te gaan als missionaris, daarom wilde hij spiritijn worden. Omdat de spiritijnen van de Belgisch-Nederlandse provincie hun huis voor hogere studies in Leuven hadden moeten verlaten vanwege de Duitse bezetting tijdens de Eerste Wereldoorlog, stuurden zij hun filosofiestudenten naar het filosoficum van de Franse Jezuiten, dat toen gehuisvest was in het kasteel van Gemert. Loogman volgde er zijn tweejarige studie filosofie, dat onderbroken werd voor een jaar noviciaat aldaar, waarna hij intrad bij de spiritijnen. Tijdens zijn studie filosofie was Michael Witte CSSp (1895-1961) zijn klasgenoot met wie hij heel zijn leven lang bevriend bleef. Zijn vierjarige studie theologie deed hij voor het eerste jaar in Weert en voor de laatste drie jaar als externe student op het Collegium Maximum van de jezuïeten in Leuven. In 1921 werd hij in die stad priester gewijd.

Een jaar later op 9 juli deed hij zijn toewijding aan het apostolaat.

Ondanks het dringend verzoek van de provinciaal Albert Sébire CSSp (1863-1936) om de artistieke en intellectueel begaafde jonge priester voor de provincie te behouden werd hij benoemd voor het apostolisch vicariaat Zanzibar dat naast de eilanden Zanzibar en Pemba een groot gedeelte van Kenia omvatte. Sinds het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog had dit missiegebied een groot tekort aan personeel. Begin jaren twintig was het aantal missionarissen nog beneden dat van 1913. De evangelisatie begon te stagneren. De benoeming van Loogman en zijn vriend Witte voor het vicariaat was een welkome aanvulling van het personeel. Loogman kwam terecht in de Heilige Geest-missie van Mombasa, terwijl Witte voor de nieuwe missiepost van St.-Petrus Claver in Nairobi aangesteld werd. Loogman zou 15 jaar missionair werkzaam zijn in Kenia.

Zoals gezegd richtte hij in 1925 het Swahili maandblad *Rafiki Yetu* op. Dat ging niet van een leien dakje. Hij ondervond veel tegenstand, maar uiteindelijk kreeg hij er toestemming voor. Voor de financiën moest hijzelf zorgen. Het blad was op de eerste plaats bestemd voor de katholieke intelligentsia, maar ook voor geletterde lezers met een andere achtergrond, met name protestanten en moslims, in heel Oost-Afrika. Tijdens het redacteurschap van Loogman steeg de oplage van 500 tot 4000 exemplaren.

De wereldwijde crisis van de jaren dertig

Het bewuste artikel waar ik hier nader op in wil gaan werd gepubliceerd onder de titel: *Tutafanya kazi gani?* (Wat voor werk gaan we doen?) in *Rafiki Yetu* 7 (1932) no. 3, p. 29-30. Het thema van het artikel is de economische crisis van de jaren dertig. De wereldmarkt is ingestort en deze catastrofe heeft zijn wereldwijde gevolgen. Ook in Kenia grijpt deze ramp om zich heen.

Mensen uit alle bevolkingsgroepen verliezen hun baan. Loogman wil een paar ideeën aandragen voor een oplossing. Hij neemt als voorbeeld iets wat iedereen heeft, nl. een deken om duidelijk te maken hoe de wereldmarkt werkt en waar een oplossing kan liggen. Aan een deken die geproduceerd wordt in Europa en verkocht wordt in Kenia wordt door allerlei ondernemingen en mensen verdiend. Sommige van die mensen die eraan verdienen kunnen vervangen worden door Afrikanen, maar andere niet. Waar ze vervangen kunnen worden door Afrikanen, wordt die deken goedkoper. Buitenlanders doen dus werk dat ook Afrikanen kunnen doen. Als Afrikanen onderwijs volgen kunnen ze die banen van buitenlanders overnemen. Dezen profiteren van en consumeren de rijkdom van Afrika. Het is de hoogste tijd dat Afrikanen zich hiervan bewust worden en het heft in eigen handen nemen.

Ofschoon hij geen oproep totrevolutie predikt, probeert Loogman wel degelijk de zelfbewustwording van de Afrikaan aan te wakkeren in de koloniale maatschappij van Kenia waar al nationalistische tendensen de kop opsteken in deze tijd. Uitingen hiervan zijn te vinden in Afrikaanse bladen die her en der opgericht worden en weer ten onder gaan. Opmerkelijk is het dat hier voor de eerste keer bij mijn weten in een katholiek blad een directe aansporing staat voor Afrikanen om zelf voor hun lotsverbetering op te komen en niet te wachten op de kerk of de koloniale regering om zich te bekommeren om hun toestand. En al gaat het hier om Afrikaanse belangen op het sociaaleconomische vlak, met een kleine stap verder wordt de politieke arena betreden waarin Afrikanen de politieke macht opeisen.

Er bestonden in die tijd al wel katholieke welzijnsorganisaties voor de Luo's en

Kikuyu's als tegenhangers van protestantse en algemene organisaties. Deze laatste kwamen op voor de belangen van hun leden en waren sociaalpolitiek georiënteerd. De katholieke verenigingen echter waren volledig gericht op sociaaleconomische grieven, hadden een sterk paternalistisch karakter en waren apolitiek. In dit artikel lijkt Loogman zich te ontdoen van paternalisme en de Afrikanen zonder onderscheid op te roepen om zich aaneen te sluiten om op te komen voor hun belangen. Hiermee lijkt hij dan afstand te nemen van de katholieke welzijnsorganisaties.

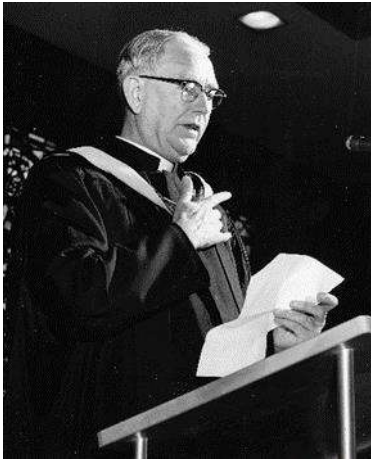
Alfons Loogman 1948

Nationale sociaalpolitieke organisaties werden door de koloniale regering met zeer grote argwaan tegemoet getreden en werden gezien als een bedreiging van de koloniaalpolitieke status quo.

Wat voor werk gaan we doen?

Wij allen weten dat dit jaar een rampjaar is, omdat zeer veel mensen van elke bevolkingsgroep ontslagen zijn, blanken, Goanezen, Indiërs, zwarte mensen; wij allen zitten in deze ramspoed. De oorzaak hiervan is de teruglopende handel. En als iemand mij vraagt waarom de handel achteruitgaat, kan zelfs ik het niet goed uitleggen. Zeer veel mensen proberen deze kwestie uit te leggen, maar allen falen en er is zelfs niet één die weet hoe de problemen van deze dagen opgelost moeten worden. Overal in deze wereld doen zich die moeilijkheden voor. En als de blanken in Europa deze problemen hebben, lijden ook wij met hen. De wereld zit zo in elkaar

dezer dagen. Als mensen die zeer ver weg wonen, ook niet behoren tot onze bevolkingsgroep en van wie wij geen last hebben, door rampspoed getroffen worden, worden ook wij noodzakelijkerwijs juist getroffen. Zoals ook nu. De handel van de blanken gaat achteruit, en wij worden arm omdat zij geen werk hebben.

Alfons Loogman

Over deze problemen heb ik een paar gedachten ontwikkeld die ik wil voorleggen aan onze lezers. Waarom hebben we elkaar zeer vaak de vraag gesteld hoe we ons salaris zouden kunnen verhogen en armoede bestrijden? Wij hebben geantwoord dat de prijs van alle dingen omlaag moet. Als we een hoog salaris ontvangen maar de prijs van elk ding zeer duur is, gaan we er helemaal niet op vooruit. Er zit een limiet aan het verhogen van het salaris, en op deze manier zullen we arm blijven, daarom zou de prijs van de goederen omlaag moeten. Toen ik hier nu over nadacht, keek ik naar mijn deken, ik zag haar en vroeg mezelf af: waarom is deze deken nu zo duur? Waarom wordt de prijs ervan te veel verhoogd wanneer ze vanuit Europa naar hier verscheept wordt. Juist! Kijk hoeveel mensen er winst op willen maken. Eerst de fabrikanten en hun klerken, daarna de bazen van de spoorwegen in Europa, ten derde de reders, ten vierde de regering die belasting heft op de import in ons land, ten vijfde het

hoofdkantoor van de onderneming, ten zesde de Indiër die haar verkoopt in zijn winkel. Daarom iets waarvan de prijs aanvankelijk een shilling was, is tien shilling op het laatst, en wie is degene die de winst van al die mensen betaalt? Ben ik het niet die dat ding koopt?

Is er nu geen enkele manier om die deken goedkoper te krijgen? Ja wel. Ik bedoel kijk goed. Van al de mensen die winst maken op die deken, zijn er sommige die zeer moeilijk werk doen, zoals het werk van de manager; dat werk kunnen we nog niet aan, ook volgend jaar kunnen we er nog niet klaar voor zijn. Maar in dat kantoor van de onderneming werken klerken, en kijk eens aan, al die klerken zijn geen inwoners van ons land, maar buitenlanders. Nee maar, wat doen wij sufferds, wij voeden buitenlanders om nutteloos verlies te betalen. Hetzelfde kantoorwerk kunnen wij zelf doen als wij een paar jaar school volgen, ongeveer tien jaar vanaf onze kinderjaren; wij kunnen het zonder een hoog salaris te eisen zoals de buitenlanders, omdat wij hier in ons land leven. En als wij die werkzaamheden die de buitenlanders nu doen, voor ons zelf houden, zal het verlies voor de onderneming kleiner zijn, en daarom zal de prijs van goederen zakken, zoals wij wensen.

Maar ik heb het nu niet alleen maar over kantoorwerk. Dat was een voorbeeld. Maar mijn lezers, doe jullie ogen open; als jullie op straat lopen, kijk hoeveel buitenlanders er werken, en als wijzelf zouden willen, zouden wij dat werk kunnen doen. De buitenlanders eten ons voedsel en onze rijkdom op. Sta op, Afrikanen. Als jullie rijst en vlees gegeven wordt, zullen jullie toestemmen dat de buitenlanders jullie het vlees afpakken en zullen jullie droog voedsel moeten eten???

Albert de Jong CSSp

Vorbereiding van het 21^e Algemeen Kapittel

14 juni tot 11 juli 2020 in Lichen (Polen)

Tijdens de bijeenkomst van de gemeenschappen in Eindhoven zijn er aan elke gemeenschap in het Nederlands vertaalde gebedskaartjes voor het Algemeen Kapittel uitgereikt. Elke gemeenschap wordt gevraagd dit gebed tot aan het kapittel samen te bidden op een door de gemeenschap gekozen uur wanneer zij samen zijn. Zij die alleen wonen krijgen dit gebed ook als zij dat willen. Stuur dan even een berichtje naar het secretariaat. Het kan elke dag worden gebeden of 1 x per week zoals de gemeenschap het wil. De tekst komt van het Algemeen Bestuur in Rome.

Gebed voor het 21^e Algemeen Kapittel

God van elk nieuw begin
God van onze stichters en onze voorouders in het geloof,
nu wij ons voorbereiden op ons volgende Algemeen Kapittel
te Lichen, in Polen,
zeggen wij U dank voor het charisma
dat Claude Poullart des Places en François Libermann
ons hebben nagelaten.

Geef ons nieuwe ogen
om de horizonen van de Spiritijnse missie
waartoe Gij ons roept, te kunnen onderscheiden
in de complexe wereld van vandaag.

Geef ons nieuwe oren
om uw steeds weer scheppend woord te verstaan,
en ook de stemmen te horen van hen
die hoopvol uitzien naar een betere wereld.

Geef ons nieuwe woorden
om Jezus' blijde boodschap te verkondigen
en te spreken over uw liefde en mededogen voor alle volken.

Adem uw Geest van levengevende vernieuwing
in ieder van ons.
Vervul ons van blijdschap
over de rijkdom van onze verscheidenheid
Inspireer ons tot een diepere eenheid van leven en zending
binnen onze spiritijnse familie.

Moge Maria, de trouwe leerlinge van Pinksteren
ons door haar voorbeeld bemoedigen
om zwakke en kwetsbare mensen te ondersteunen en te beschermen
tegen elke vorm van onderdrukking.

Daarom bidden wij U, Vader,
door Jezus, de reisgenoot op onze levensweg,
In de Geest die ons samenbrengt. Amen

Politie in Nairobi: een nachtmerrie

Inleiding

De politie is vaak het onderwerp van smeulige verhalen tijdens familiefestjes. Iedereen is er wel eens mee in aanraking geweest en meestal eindigt het verhaal met de constatering dat de politie eigenlijk wel wat beters te doen heeft dan onschuldige burgers beboeten die een fout maken.

De correspondentie van het dagblad *Trouw* Ilona Eveleens schreef op zaterdag 7 september 2019 een artikeltje over haar ervaringen met de politie in Nairobi. Bij lezing hiervan kwamen meteen bij mij mijn

herinneringen boven aan de aanvaringen die ik gehad heb met de politie in Kenia in het algemeen en Nairobi in het bijzonder. In dit artikeltje wil ik eerst vertellen wat de ervaringen van Eveleens zijn met de politie daarna ga ik wat uitvoeriger in op mijn eigen belevenissen in dezen.

Grote ergernis

Berovingen komen veel voor in Nairobi. Niet voor niets is de bijnaam van de stad Nairobi. Het is Eveleens diverse malen overkomen. Maar omdat je een schadeclaim bij de verzekering wilt indienen, moet je naar een politiebureau om aangifte te doen. Dat is een bron van grote ergernis. Ze gaat naar een politiebureau bij haar om de hoek. Een politieagent met een dikke buik staat achter de balie en naast haar zit een vrouwelijke collega op een stoel. Op een scheef gekopieerd aangifteformulier moet alles ingevuld worden wat in de portemonnee zat. Alles wordt keurig in tweevoud opgeschreven omdat het carbonpapier op is. Als de formulieren voorzien zijn van handtekeningen en stempels buigt de agent zich over de balie en zegt dat het toch wel een heel karwei was. Eveleens heeft meteen in de gaten waar hij naar toe wil, maar geeft geen kik. De agent herhaalt nog eens dat hij moe is en dat het bijna lunchtijd is. Dan komt het hoge woord eruit: *Mama, buy me lunch*. De jonge agente bemoeit zich er plotseling mee. Zij wijst hem erop dat deze mevrouw twee perskaarten kwijt is geraakt en dat ze een journaliste is. Journalisten hebben vaak de corruptie van de politie te kijk gezet in de media. De agent heeft het door, kijkt haar wat verslagen aan en zegt dat het maar een grapje was. Zo kwam Eveleens ermee weg.

Een goede ervaring

Met de politie ben ik weinig in contact gekomen tijdens mijn verblijf in Kenia. Ik heb goede en slechte ervaringen met de politie over de keren dat ik met haar van doen had. Laat ik beginnen met een goede ervaring.

In het begin van de jaren tachtig van de vorige eeuw kreeg ik bezoek van een vriend uit Nederland. Ik was toen pastoor van Our Lady of the Visitation parochie in Nairobi. Zoals dat gaat, gingen we een paar uitstapjes maken in het land. Een van die tourritjes ging naar Mombasa, naar het strandhuisje van de spiritijnen in de nabijheid van die stad. De afstand Nairobi naar Mombasa is zo'n 600 kilometer, dus je hebt genoeg tijd om met elkaar te praten en rond te kijken. Als je voor de eerste keer in Afrika bent, is alles nieuw en mijn vriend keek zijn ogen uit. Er waren geen politiecontroles. We kwamen onderweg olifanten tegen en antilopen. In de buurt van Mombasa wonen de Giriama. Toentertijd was het nog zo dat de meeste vrouwen van die stam met ontblote borsten rondliepen. Mijn vriend was helemaal de kluts kwijt. Zo iets had hij nog nooit meegemaakt. Een ware cultuurschok. Eenmaal in Mombasa besloten we op een dag ook Malindi, een stadje ten noorden van Mombasa te bezoeken. Daar is een dierentuin die bestaat uit alleen maar slangen. We tuften gezellig daarheen toen we onderweg staande werden gehouden door een politieagent. Heel vriendelijk vroeg hij waar we heengingen en wie we waren. En dan wilde hij natuurlijk ook wel graag het rijbewijs controleren. Laat ik me nou dat rijbewijs niet bij me hebben. Ik legde het de goede man uit dat ik het per ongeluk in Nairobi had achtergelaten. Eerlijk gezegd had ik nooit het rijbewijs bij me. Waar moet je het laten. Je hebt nooit een colbertje aan en in de auto laten liggen vond ik te gevaarlijk. Ik had het nooit bij me en was nog nooit aangehouden in Nairobi. Tot deze keer. De agent was een goede man. Hij geloofde me op mijn woord dat ik een rijbewijs had en het in Nairobi had laten liggen. Hij wenste ons een goede reis verder en vermaande me het rijbewijs bij me te hebben als ik auto reed. De politie liet zich hier van de goede kant zien.

Een slechte ervaring

Met het voortschrijden van de jaren werd het imago van de politie slechter. Vooral de verkeerspolitie kwam in een kwaad daglicht te staan. Bij de politie wilde men het liefst bij de verkeerspolitie dienst doen want daar was wat te halen. De corruptie was er groot. Meestal diende men er drie jaar dan werd je weer overgeplaatst, maar in die drie jaar was je in staat je behoorlijk te verrijken. Men vocht als het ware om bij de verkeerspolitie dienst te mogen doen. Het was een begeerde baan.

Het was in de jaren nul dat ik op een zondagmiddag werd aangehouden in Nairobi. Vreemd genoeg was het één politieagent die me aanhield. Meestal zijn ze met tweeën op pad, zodat ze elkaar in de gaten houden en kan een collega niet ongezien steekpenningen aannemen. Of ze moeten met elkaar een afspraak hebben dat ze de buit onderling verdelen. Ik werd dus staande gehouden door een agent. Hij controleerde of alle lichten nog wel werkten; niet alleen de voorlichten maar ook de achterlichten, de stoplichten en lichten van de richtingaanwijzers. Daarna bekeek hij de wagen eens en begon de banden te inspecteren. Die vond hij toch wel wat te gladjes. Die waren niet meer volgens de normen. Ik zei hem dat de auto pas in de garage was geweest en dat men er mij niet op attent had gemaakt dat de banden niet meer goed waren. Dat kon wel zo zijn, maar de banden waren te glad. Daar stond een flinke boete op. Ik begon aardig tegen te strubbelen omdat ik steeds meer het vermoeden kreeg dat hij maar een mzungu (blanke) had aangehouden in de wetenschap, dat die wel geld bij zich zou hebben en dat hij daar wel iets van kon gebruiken. Omdat ik niet erg gewillig was om zomaar een boete

te betalen, begon hij te dreigen met een rechtszaak. Ik zou dan de volgende dag, een maandag, naar het kantongerecht in Kibera moeten om me te verantwoorden voor een rechter.

Met deze dreiging van een rechtszaak schoot me ineens door het hoofd wat een Ierse medebroeder was overkomen. Hij had ook geweigerd om een boete te betalen voor een zogenaamd verkeersdelict. Hij werd voor het kantongerecht gedaagd en was aanwezig toen de zaak voorkwam. Er waren nog wel twintig mensen meer die ook voor zogenaamde verkeersdelicten terecht stonden. Het ging er wat bizar aan toe. Je werd gevraagd of je het verkeersdelict had gedaan, zei je nee dan werd je direct veroordeeld tot een paar dagen celstraf. Anders kreeg je meteen een boete. Naar bewijs van de kant van de politie werd niet gevraagd en je kon je ook niet verdedigen. Hij klaagde dat hij er de hele dag aan kwijt was en dat hij maar had betaald, want anders had hij de bak in gemoeten.

Omdat ik maar bleef tegensputteren zei de agent dat ik met hem naar het bureau in Kilewsha moest gaan om daar de zaak administratief af te werken. Ik had de agent bij me in de auto. In plaats van bij de hoofdingang van het politiekantoor te stoppen, moest ik stilstaan bij een klein gebouwtje dat bij het hoofdkantoor stond. Daar had hij zijn bureau, zei hij me. Hier begon hij weer te dreigen met een rechtszaak. Maar opeens kwamen er ook wat andere geluiden uit zijn mond. Het liep al tegen de avond en hij had wel erge trek in eten. Ik had natuurlijk meteen door wat hij wilde. Aarzelend vroeg ik of ik hem hierbij kon helpen. Daar had hij op gewacht. Hij vroeg me 2000 shilling, zo ongeveer 20 Euro. Een behoorlijk bedrag in die tijd. Ik gaf hem het geld en na beleefd goedendag gezegd te hebben vertrok ik. Ik had geen zin om naar het kantongerecht in Kibera te gaan, een dag te verliezen waarop ik colleges moest geven en toch ook eenzelfde bedrag of nog meer kwijt zou zijn.

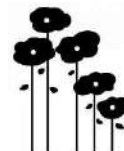
Albert de Jong cssp

Jarigen in december

2 Charles Ebaá
4 Jules Habets
Trudie Smits

5 Marian Leideritz
7 Ton van Schaik
10 Chris Wiezer

16 Piet Pubben
Frans Wijnen
24 Koos Gordijn

Overleden

In Grobbendonk (België) is op 24 januari 2019 onze ex-collega Franske Janssens onverwacht overleden in de leeftijd van 77 jaar. Hij was een jaargenoot van broeder Pieter Vaars.

17 november In Beek en Donk overleed in de leeftijd van 73 jaar mevrouw Leentje Pepers-Verschuren, schoonzus van zuster Antonia Pepers.

21 november In Deurne overleed in de leeftijd van 75 jaar de heer Leo van Loon, broer van pater Harrie van Loon.

22 november In Gennep overleed in de leeftijd van 80 jaar pater Toon Gruyters.

Bezoeken in Gennep

Op 19 november kregen we de Lazaristen uit Panningen op bezoek. Ze kwamen met een delegatie van 20 man en enkele begeleid(st)ers met een bus naar Gennep. Het was een tegenbezoek na ons bezoek vorig jaar in Panningen.

Ze werden rond 15.00 uur verwacht en werden door ons hartelijk verwelkomd. Er stond koffie en thee met vlaai klaar en al heel gauw werd er gezellig met elkaar gepraat en werd er gevraagd wie nog Spinola had meegemaakt. Dat was de fusie van enkele seminaries: Spiritijnen – Norbertijnen en Lazaristen. We hebben hen rondgeleid in ons huis en sloten de dag af met het avondeten. Een gezellige middag en voor herhaling vatbaar.

////////////////////////////////////

Zaterdag 23 november waren de chauffeurs van het Norbertusbusje waarmee we regelmatig een uitstapje kunnen maken bij ons uitgenodigd voor de koffie. Ze kwamen met degenen die op het kantoor de planning en het schema verzorgen rond 15.00 uur in onze soos. Er werd veel

gepraat en gelachen. Piet Rutten sprak een dankwoordje en vertelde hoe we het komend jaar het busje willen gebruiken. Minder vaak dan nu en vooral als er iets bijzonders te doen of te zien is. Er werden meteen al enkele suggesties gegeven. We lieten hen ook ons huis zien en na een drankje, als ze dat wilden, gingen ze weer naar huis.